

26ste VERGADERING. — 19 JUNI 1889.

Mededeeling van ingekomen stukken. — Regeling van werkzaamheden.

26ste VERGADERING.

VERGADERING VAN WOENSDAG 19 JUNI 1889.

(GEOPEND DES NAMIDDAGS TE 3 UREN).

Ingekomen: 1°. een bericht van een lid, verhinderd de vergadering bij te wonen; 2°. een adres. — Mededeeling van de benoeming der rapporteurs over het voorstel van den heer Van Naamen van Eemnes c. s. — Eindverslagen uitgebracht over dit voorstel en over wetsontwerpen en bepaling van den dag der behandeling. — Behandeling en aanneming van wetsontwerpen.

Voorzitter: de heer **Schimmelpenninck van der Oye**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 35 leden, te weten de heeren:

Pyls, Blussé, Vening Meinesz, Coenen, Prins, Melvil van Lynden, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Van Nagell van Ampsen, Viruly, Van Swinderen, Van Roijen, Pijnappel, Van Akerlaken, Van Gennep, Welt, Thooft, Verheijen, Van Lier, Breuning, Van Eysinga, De Vos van Steenwijk, Stork, Van der Goes van Dirxland, Smits van Oijen, Bultman, Smitz, Van Nispen, De Bruyn, Van der Breggen, Van Welderen Rengers, Huydecoper van Maarsseveen, Six, Henri Smits, Muller en Vlieland Hein,

en de heeren Ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede:

A. dat zijn ingekomen:

1°. een bericht van den heer Wertheim, dat hij wegens bezigheden verhinderd is de vergadering bij te wonen.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

2°. een adres van S. A. Maas en 53 anderen, te Schiedam, betreffende het wetsontwerp tot onteigening, voor aanleg van van een waterververschingskanaal in de gemeente Schiedam.

Dit adres zal worden verzonden naar de Commissie voor de verzoekschriften.

B. dat door de afdelingen zijn benoemd tot rapporteurs

omtrent het voorstel van den heer Van Naamen van Eemnes c. s. tot wijziging van art. 46 van het Reglement van Orde, de heeren Van der Breggen, Van Lier, Welt, Pijnappel en Van Swinderen.

C. dat door de Commissiën van Rapporteurs eindverslagen uitgebracht zijn over de volgende wetsontwerpen:

— voorstel van den heer Van Naamen van Eemnes c. s., tot wijziging van art. 46 van het Reglement van Orde.

— aanvulling van de vierde afdeling van den eersten titel van het Wetboek van Strafvordering; (74)

— verlenging van het tijdvak vermeld in art. 4 der wet van 11 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 130), houdende voorloopige maatregelen tot behoud van vicariegoederen; (95)

— wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1888; (100)

— bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel; (63)

Deze verslagen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De **Voorzitter**: Ik stel voor de behandeling van deze wetsontwerpen en van het voorstel der heeren Van Naamen van Eemnes c. s. te doen plaats hebben in eene vergadering, te houden op Vrijdag, den 21sten dezer, des morgens te 11 uren.

De heer **Van Roijen**: Mijnheer de Voorzitter! Het doet mij leed, dat ik mij met uw voorstel niet kan vereenigen.

In overleg met eenige leden, ben ik zoo vrij aan de Vergadering in overweging te geven, de behandeling morgen te doen plaats hebben, op een nader door u vast te stellen uur.

Het komt mij voor, dat en de leden der Kamer en de Regeering zelve genoegzaam op de hoogte zijn van de onderwerpen, die het hier geldt.

De **Voorzitter**: Daar de Eindverslagen eerst heden avond worden rondgedeeld, waaronder het vrij uitvoerige stuk omtrent de boterwet, meen ik dat niet alleen voor de leden der Kamer, maar ook voor de Regeering, de tijd zeer kort zal zijn om die verslagen in gezette overweging te nemen, wanneer de behandeling reeds morgen zou moeten plaats hebben.

Ik meen daarom bedenking te moeten maken tegen de door den heer Van Roijen voorgestelde afwijking van het Reglement van Orde en zal de beslissing aan de Kamer overlaten.

In stemming zal nu worden gebracht mijn voorstel om de vergadering te beleggen tegen Vrijdag-ochtend 11 uren.

Mocht dit verworpen worden dan zal het voorstel van den heer Van Roijen geacht worden te zijn aangenomen en de behandeling aanvangen morgen namiddag te één uur.

Het voorstel van den Voorzitter wordt in stemming gebracht en met 24 tegen 12 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de heeren Pyls, Blussé, Coenen, Prins, Van Nagell van Ampsen, Viruly, Van Swinderen, Van Roijen, Van Akerlaken, Van Gennep, Welt, Thooft, Van Lier, Breuning, De Vos van Steenwijk, Stork, Van der Goes van Dirxland, Smits van Oijen, Smitz, Van Nispen, Huydecoper van Maarsseveen, Six, Henri Smits en Alberda van Ekenstein.

Voor hebben gestemd de heeren Vlieland Hein, Vening Meinesz, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Pijnappel, Verheijen, Van Eysinga, Bultman, De Bruyn, Van der Breggen, Van Welderen Rengers, Muller en de Voorzitter.

Afwezig de heer Melvil van Lynden.

26ste VERGADERING. — 19 JUNI 1889.

Behandeling van de wetsontwerpen nos. 102, 94, 90, 91 en 105.

Aan de orde is de behandeling van de wetsontwerpen:

I. NATURALISATIE VAN: GUSTAV BERNARD ZACHARIAS SCHLATMANN, RICHARD JOHANN NEPOMUC EVERHARD ELSHORST, IGNASIUS FREIBOTH, KAREL VON FABER, ALBERT FERDINAND KUBATZ, HENRY LOUIS FERDINAND VAN MOL, JOHANN HEINRICH GROTE EN CORNELIUS FRANZ SCHANZLEH. (102)

II. VERHOOGING VAN HOOFDSTUK IV DER STAATSBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1889. (94)

III. ONTEIGENING VOOR DEN AANLEG EENER NIEUWE STRAAT TE MAASTRICHT, TUSSEN DE BATTERIJSTRAAT EN DE 'S HERTOGENBOSCHSTRAAT, ONGEVEER IN HET VERLENGDE VAN DE UITBELLERSTRAAT. (90)

IV. ONTEIGENING VOOR DE VERBREEDING VAN DE OPENBARE STRAAT TE MAASTRICHT DOOR AFRONDING VAN DEN HOEK VAN TWEE STRATEN. (91)

V. BEKRACHTIGING VAN DEN ONDERHANDSCHEN VERKOOP VAN EEN STUK GROND IN DE LINIE VAN HELPMAN TE GRONINGEN, AAN DE ROOMSCH-KATHOLIEKE PAROCHIE VAN DEN H. MARTINUS ALDAAR. (105)

Deze wetsontwerpen worden achtereenvolgens zonder beaardslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De vergadering wordt gesloten.

EINDVERSLAG over het voorstel tot wijziging van art. 46 van het Reglement van Orde.

Met het voorstel tot wijziging van art. 46 van het Reglement van Orde verklaarde men zich, bij het onderzoek in de afdeelingen, algemeen ingenomen.

Vastgesteld 19 Juni 1889.

VAN DER BREGGEN.
VAN LIER.
WELT.
PIJNAPPEL.
VAN SWINDEREN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet tot aanvulling van de vierde afdeeling van den eersten titel van het Wetboek van Strafvordering.

In eene Afdeeling werd de opmerking gemaakt, dat de opdracht der vervolging aan de ambtenaren van het Openbaar Ministerie te Alkmaar en te Hoorn in de drie laatste der bij art. 24 bis derde alinea genoemde gevallen, namelijk wanneer meerdere van hetzelfde feit verdachten in verschillende rechterlijke ressorten wonen, gevonden worden of hunne laatste verblijfplaats hebben gehad, tot veel bezwaren aanleiding kan geven.

De vraag werd gedaan, waarom in deze gevallen niet de gewone regelen van competentie konden worden gevolgd, met bepaling, dat in geval van gelijktijdige bemoeiing de ambtenaar, die het eerst de vervolging had ingesteld met de vervolging belast zoude blijven.

Vastgesteld 19 Juni 1889.

VAN ALBERDA VAN EKENSTEIN.
MELVIL VAN LYNDEN.
VLIELANDER H.E.N.
VAN WELDEREN RENGERS.
HUYDECOPER VAN MAARSSEVEEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet tot verlenging van het tijdvak, vermeld in art. 4 der wet van 11 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 130), houdende voorloopige maatregelen tot behoud van vicariegoederen.

In eene afdeeling werd er op gewezen dat dit wetsontwerp zeer laat is ingediend. Terwijl toch op 11 Juli 1889 de termijn van de wet van 11 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 130) vervalt, is dit wetsontwerp eerst op 17 April jl. bij de Tweede Kamer ingekomen. Reeds lang te voren was het te voorzien, dat de bedoelde termijn zoude moeten worden verlengd. Door in soortgelijke gevallen met de indiening van een wetsontwerp tot verlenging van den fatalen termijn tot op het laatste oogenblik te wachten kan eene bijeenkomst dezer Kamer noodig worden alleen voor eene zoo weinig belangrijke aangelegenheid.

Vastgesteld 19 Juni 1889.

ALBERDA VAN EKENSTEIN.
MELVIL VAN LYNDEN.
VLIELANDER HEIN.
VAN WELDEREN RENGERS.
HUYDECOPER VAN MAARSSEVEEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPOORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1888.

Naar aanleiding van dit wetsontwerp, dat onder anderen strekt om art. 85 van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1888 te verhoogen, werd in eene afdeeling gewezen op de noodzakelijkheid om een nieuw gebouw op te richten voor het Ethnographisch museum te Leiden.

De verzamelingen tot dat museum behorende zijn thans geplaatst in drie gebouwen, waarvan het ene op verre afstand van de beide anderen. Het hoofdgebouw op de Hoogewoerd grenst aan een timmermanswinkel en aan eene bergplaats van steenkolen. De lokalen missen ten eenenmale de noodige ruimte en het noodige licht, zoodat de schatten, die het museum bevat en die voortdurend toenemen, niet tot hun recht komen, ja aan brandgevaar zijn blootgesteld. Het verlangen werd uitgesproken, dat de Regeering in dezen toestand verandering aanbrengt. Dit kan op doeltreffende wijze alleen geschieden door het stichten van een nieuw vrijstaand gebouw. Men wenschte volstrekt geen overmatig duur gebouw in den trant van het Rijksmuseum, maar verlangde in het belang der ethnographische wetenschap en der Leidsche Universiteit een doelmatig en overigens zoo eenvoudig mogelijk gebouw, opdat het museum aan zijne bestemming beantwoorde.

Hoewel dit onderwerp slechts in zijdelingsch verband staat tot dit wetsvoorstel, heeft de Commissie van Rapporteurs het niet ondienstig geacht de aandacht der Regeering op deze zaak te vestigen met het oog op de omstandigheid, dat thans aan de Departementen van algemeen bestuur de Staatsbegroting voor 1890 wordt opgemaakt.

Art. 85. Het bleef niet onopgemerkt, dat de uitgaven krachtens dit artikel de raming hebben overschreden. Eenige leden konden dit niet goedkeuren. Blijkt gedurende het dienstjaar, dat de raming van een artikel te laag is, dan behoort eene verhooging der loopende begroting te worden aangevraagd. Dit is de regelmatige weg, die, naar zij vrouwen, in het vervolg door de Regeering zal worden ingeslagen.

Art. 136. Naar het gevoelen van eenige leden wordt het aantal deskundigen bij de examens, waarover dit artikel handelt, wel eens meer uitgebreid dan in het belang